

LONDON - RADIO

Nr. 114 - 3 årg.

Mandag 4 oktober 1943

REGISTRERINGEN AV NÆRINGSLEVET. Registreringen av de forskjellige grupper i næringslivet har bare i liten utstrekning ført fram. Av ca. 900 registreringspliktige innen forsikringsvirksomheten, som omfatter rene selskaper, agenter og meglere, hadde det ved tidsfristens utløp meldt seg 75, dog ingen av noen betydning. Av forsikringsselskapene, som omfatter ca. 300 hadde det meldt seg 3 - tre, og disse er ikke av noen betydning heller. De selskaper som ikke har meldt seg vil sannsynligvis bli flagt klekkelige mulakter. Av ca. 10000 registreringspliktige tilknyttet Håndverksforbundet har ca. 3000 meldt seg. Det opplyses at det er overveiende sannsynlig at de som ikke har meldt seg vil få ordre om å stenge med tre dagars varsel. Av 12000 registreringspliktige i Transportforbundet har det meldt seg ca. 4000.

De tyske myndigheter treffer nå etter alt å dømme forberedelser til en omfattende utskrivning av fagarbeidere fra jern- og metallindustrien. Samtidig har bedrifter i den elektro-kjemiske industri mottatt en skrivelse fra Reichskommisariatet som varsler at det skal iverksettes en omfattende bedriftskontroll i forbindelse med arbeidsmobiliseringen. Med brevet følger et skjema som skal utfylles i 4 eksemplarer, og som skal returneres innen 8 dager. I skjemaet blir det krevet nøyaktige oppgaver over arbeidsstokken, hvor mange av arbeiderne som er kvinner, i hvilken utstrekning den faglærte arbeidskraft kan ersettes o.s.v. Sannsynligheten taler for at Reichskommisars økede interesse for arbeiderne betyr at de i størst mulig utstrekning skal sendes til Tyskland for å settes inn i rustningsindustrien der.

Man må regne med at myndighetene vil söke samarbeid med bedriftsledelser og klubbstyrer når det gjelder å peke ut arbeiderne. Det er en selv sagt ting at slikt samarbeid må avvise. Riktig nok er det så at disse instanser på grunn av sitt personalkjennskap vil kunne tilgodese bedriftens interesser, legge arbeidsmobiliseringens byrder på dem som lettest kan bære dem o.s.v. Men dette er ikke noe avgjørende hensyn. Som situasjonen er nå, kan det ikke spille noen rolle hvordan mobiliseringen rammer i de enkelte individuelle tilfeller. Man kan ikke ta personlige hensyn av noen art. Personen er klart: ARBEIDSMOBILISERINGEN ER BOYKOTTET! Ingen må med andre ord på noe stadium av utskrivningen læne den medvirkning. Det gjelder på ethvert punkt å motarbeide og vanskelig gjøre mobiliseringen, trenere den i enhver innsats, sinke og skape forvirring.

Forholdene har gjort at det ikke kan gis ensartede taktiske retningslinjer i denne kampen; det må bli en spredt fekting hvor meget må overlates til den enkeltes initiativ og skjønn. Men det betyr ikke at kravene er mindre absolutte. Alle former for aktiv medvirkning - selv om den er aldri så velment - må fordømmes på det skarpeste. Bedriftsledelse og klubbstyrer må bestemt avvise enhver form for samarbeid. Deres standpunkt kan bare være at alle arbeiderne er like uunnværlige; vil myndighetene skrive ut noen, får de gjøre det på egen hånd.

HITLERTYSKLAND ER DÖDSDÖMT! Vi har nettopp mottatt følgende skildring fra Tyskland hösten 1943. Artikkelen er tidligere ikke offentliggjort.:

Noe gråtere og tristere enn Tyskland hösten 1943 kan man neppe forestille seg. Over 4 års krig med veldige offer av mennesker og materiell har nå ført Hitlerstaten til avgrunnsens rand. Det påtenkte 1000-årsriket ligger allerede i tydelig fornemmelige döderykninger, og vil etter alt å dømme i graven før våren kommer.

Tegnene på det nær forestående Ragnarok er legio, selv om man ser bort fra de rent militære tilbakeslag. Det tyske folk er dødstreng og tror ikke lenger på seg, ikke en gang på et under. Stemningen for eksempel i Berlin er uboskriveelig, nervösitet, håpløsheten og den gnagende følelsen av å gå mot en slukket undergang. Sjeldent ser man glade ansikter, og den allereste for lenger siden av Goebbels påtalte uhøfligheten slår nå alle rekorder. Livet i de ledende kretsene har fatt noe hektisk over seg, og man lever som om hver dag var den siste. T.o.m. de høyeste partifunksjonærerne i ministeriene har i fortvilelsen grepst til flasken og opptrer ofte beruset i selskaper. Det samme gjelder mange offiserer, til tross for at det skal meget til før en tysk offiser i uniform vil vise seg beruset. De utenlandske quislinger i Tyskland som går nyordningens ærend har det kanskje mest fortvilet, foraklet som de er ikke bare av sine landsmenn og det tyske folk i sin al minnelighet, men også av sine nazistiske oppdragsgivere. De har i sannhet grunnt til å komme bort fra virkeligheten med stimulerende midler. Og de utnytter dem.

Den ständig stigende defaitismen var den direkte årsak til Himmlers utnevnelse til innenriksminister med de mest utstrakte fullmakter, som forøvrig allerede var blitt utnyttet i form av en rekke dödsdommer i hele landet. Men det hjälper ikke å slå ihjel fortvilede mennesker, som bare lengter etter fred. For hver dödsdom, hvorfom bombeangrep og hver militær motgang økes deres skarer. Nazistene i Tyskland har allerede begynt å ta av seg partimerkene i en slik utstrekning at ledelsen mange ganger har måttet true med represalier. Det er heller ikke morsomt å gå omkring med hakekors i jakkeskappslaget i dagens Tyskland; man støter på mange uvennlige blikk, blir ofte ille betjent på restauranter og i forretningene, og risikerer dessuten å få julung når og hvor det skal være. Etter store bombeangrep har mange partikoryfeer i fine uniformer måttet stanse sine biler fordi fortvilede mennesker har stilt seg opp midt i gatene og krevet at de skulle hjelpe til med redningsarbeidet. Erfaringene viser at de gjør klokkest i å ta imot utskjellelsene helt stilltende, og avvente forsterkninger i form av politi, soldater og partikamerater.

Mange forskjellige omstendigheter som vrker imidlertid når det gjelder å tamme den stadig sterkere opposisjon. Det velorganiserte Gestapo ser og hører alt og røler ikke med å slå til med alle midler. Hitlerpartiet har også med Goebbels' hjelp hatt en merkelig evne til å forveksle sine interesser med nasjonens, slik at mange i og for seg antinazistiske, tyskere - dette gjelder ikke minst store grupper av offiserene - anser det for å være i fedrelandets interesse å adlyde ordre i fortvilet håp om at tilsvarende sterkt Tyskland kan få en bedre fred enn et land i innbyrdes kamp. På dette punkt har den angelsaksiske propaganda mot Tyskland vært høyst uheldig i sine virkninger. Enkelte uansvarlige avisartikler om sterilisering av hele det tyske folk etc., er blitt nøyde utnyttet av Goebbels, hvis propaganda er like dyktig tilpasset den tyske psyke som den virker frastötende på andre folk. En annen grunn til at Tyskland stadig kjemper energisk er 10 års konsakrent nazistisk oppdragelse i skoler og universiteter. Ungdommen, hvorav en stor del nå står i felten som offiserer, underoffiserer og soldater, har i sin isolering fra utlandet kunnet bibringes en livsanskue, som man ikke kan fjerne i en fart. Mange av dem tror at de slåss mot fanden selv for å redda ikke bare sitt eget land, men hele verden, og har dessverre liten eller ingen kjennskap til hvorledes Gestapo huserer i de okkuperte land. De allierte kommer etter krigen til å få stort besvær nettopp med denne enkeltsporede, villedte ungdom, som ser sine fedre falle og såres ved frontene og får sine hjem bombet i sönder.

Men jeg tross disse omstendigheter dödsdömt Hitlertyskland for våren - et sammenbrudd for nyttår forekommer imidlertid mindre sannsynlig er det av følgende grunner: 1) Det tyske folk har mistet troen på seieren og partiledelsen med Hitler i spissen. 2) De fortsatte militære nederlag og de veldige luftbombardementene kommer i løpet av de nærmeste måneder til å tilintetgjøre håpet om en kompromissfred, som man nå i fortvilelsen klamrer seg fast til. Ikke engang når forstår de store massene at slaget er høpløst tapt, men da kommer snart til å gjøre det, og da

TUSENKUNSTNEREN JOSEF. Det påstas at Hitler har gitt en dagsordre til troppene på Krim om at de under alle omstendigheter skal holde halvøya. Den trengs nemlig når han skal sette i gang sin neste store offensiv i Russland.

Han regner med lange tidsperioder. Hans rike skal som kjent bestå i tusen år. Nva Krim angår innen minnen nokså meget om tilfølgende bøf falinger angående andre områder. Tunis skulle holdes til siste patron. Stalingrad skulle aldri slippe ut av tyskernes hender. Herr Hitler har gått på gang fremholt at han skal vite å beholde det han har tatt.

Herr doktor Goebbel's rapporterer også daglig fremganger på østfronten. Av og til foretar russene framstøt, men disse volder dem bare uhørt tap. Sjæl de en kile i de tyske linjer, blir den "sperrt av", og de invaderte russere tilintetgjøres. Det lykkes aldri russene å erobre noen byer, for tyskerne har rømmet dem før russene når fram, alt i samsvar med "planen".

By etter by rømmes, og russene står der med lang nese - ifølge dr. Goebbel's. Det er den prøvede elastiske krigføring som feirer disse triumfer. Nu har tyskerne holdt sine fiender for narr på en rekke viktige punkter. Blant annet er den ytterst viktige byen Smolensk "rømmet". Klay synes også å stå foran sitt fall. Elven Dnjepr, som det alltid er sagt skulle bli den tyske forsvarslinje, hvis herr Hitlers armé mot all formidling ble nødt til å retirere, er alt overskredet av russene. Hade vi ikke dr. Goebbel's, som på en overbevisende måte demonstrerer at alt dette er til fordel for tyskerne, skulle man jo tro at de var slått, grundig slått. Uten dr. Goebbel's' veiledning ville man inntil seg at de tyske hæren drev mot en katastrofe. Det motsatte er tilfelle - som dr. Goebbel's viser. Tyskerne har overtaket. Russene har ingen "operative" vinndringer.

Hvordan skal det gå med de tyskere som har fått polske slott og gårder? Hvordan skal det gå med de tyskere som er overflyttet til Polen og Balticum etterat deres hjem i Vest-Tyskland ble bombet sørur og sammen? Det tyske folk stiller vel ikke slike spørsmål. Det er uten bekymring. Det vet jo at "der Führer denkt for uns". Og de som tyler på seieren blir skutt, skriver G. H. & S. T.

NYHETENE FRA LONDON SØNDAG KL. 11.30.

Vestfronten. Storangrep mot München. Britiske fly stasjonert i England rettet i natt et kraftig og koncentriskt angrep mot München. Angrepet kom 36 timer etter at amerikanske bombefly hadde angrepet byen fra Nord-Afrika. Andre fly angrep mål i Ruhr og Rhinland og 1a minner i flerdelt farvann. 19 bombefly savnes. Noen timer før disse angrep begynte hadde flygende festninger foretatt et stort tokt i dagslys mot Emden. 2 fly gikk tapt. 19 tyske jagerfly ble skutt ned. Det ble også foretatt tokter mot flyplasser, lokomotiver og lektore i Frankrike. Fredag ettermiddag ble München angrepet både fra syd og vest. Luftfotografier tatt over Wiener-Neustadt viser at det ble voldt stor skade på fabrikkene for Messerschmittfly og tanks. 8 tyske jagerfly ble ødelagt. I ettermiddag angrep amerikanske fly flyplasser i Nederland. Alle fly vendte tilbake i god behold. 7 tyske maskiner ble skutt ned.

Det var en del ubetydelig fiendtlig luftvirksomhet over Storbritannia i natt. Et tysk fly ble skutt ned.

Sydfronten. Allierte tropper som rykker fram på midtfronten har inntatt byen Benevento, det viktige vei- og jernbaneknutepunkt 50 km nordvest for Napoli. Benevento behersker trafikken til Roma og nordover. Det er sannsynlig at inntagelsen av Benevento hindrer Kesselring i hans planer om å sette seg til motverge langs Volturino-elven. Videre er Frigento, sydost for Benevento erobret. I Øst-Italia har den 8de armé ny fremgang øst for San Severo på skråningen av Appeninen.

BBC's krigskorrespondent Robert B. Smith skriver at både den 5te og 8de armé har vært i skarpe trefninger og opprettholder et stadig press mot de tyske stillinger. Den 8de armé klarte å bruke pancerstyrker på sletten nord for Napoli.

Dagens tyske kommuniké omtaler for første gang kampene på Korsika etter at kampene har pågått i 14 dager. De franske styrker har hatt god fremgang mot Bastia.

Fly fra Midtosten har angrepet flyplasser på Rhodos. Tidlig i dag rettet tyskerne et angrep mot øya Cos i Dodekaneserne som de allierte nylig okkuperte. Angrepet ble foretatt både fra luften og fra sjøen.

Kong Viktor Emmanuel sa i går kveld i en proklamasjon at den nye italienske regjering snarest mulig ville få sitt grunnlag utvidet slik at det vil bli anledning for alle til å ta del i det politiske liv. Han oppfordret folket til å slutte opp om Badoglio's regjering. Badoglio opplyser at så snart den nye regjering er etablert i Roma, vil deltagelsen i det politiske liv bli utvidet på bred basis.

Den patriotiske front i Bulgaria har rettet et opprop til hæren og folket om å bryte med tyskerne og samarbeide med de allierte.

Østfronten. Den røde armé har trengt dypt inn i Hviderussland, i killen mellom Gomel og Mogilev. Det siste sovjetkommuniké melder at 320 tett befolkede strøk er erobret i dette området. Fortropper fra de russiske styrkene er kommet 14 km nærmere Mogilev. Det blir meldt om harde kamper i Vitsebsk-avsnittet. Tyskerne innrømmer i dag at de har evakuert byen Taman på halvøya av samme navn, rett overfor Krim. Russene melder at de har tatt tre befestede stillinger til i dette området, hva der ytterligere innskrenker fiendtens fotfeste her.

Et tysk forsyningsskip på 3.000 tonn er senket i Østersjøen.

Det fjerne østen. Australiske tropper har erobret Finchhafen, den japanske basis på New Guinea. Derved er de tre japanske basene der, nemlig Salamaua, Lae og Finchhafen kommet på allierte hender på 14 dager. Fredag foretok allierte fly et av de største angrep som har forekommet i det fjerne østen mot en japansk basis i Indo-China. 29 japanske fly ble skutt ned, og sannsynligvis 13 til. Det blir meldt fra China at i løpet av de siste 6 års krig opp til juni 1943 har japanerne tapt 2,5 mill. mann på frontene i China.

Danmark. Tyskernes stadig skarpere forfølger mot de danske jøder støter på sterkt motstand. Fra Sverige blir det meldt at de tyske tiltak ikke har ført fram. De mørke fromtredende danske jøder er fremdeles på fri fot. Det er bare en del mindre kjente folk som er tatt. I alt er det visstnok arrestert omkring 600 personer, deriblant flere barn. Svenskene har i går protestert i Berlin mot terroren mot jødene, og har tilknyttet seg å skaffe dem asyl i Sverige. Det heter i protesten at jødeforfølgingen vil vekke en meget alvorlig reaksjon i Sverige. Flere hundre danskere er i den siste tid kommet over til Sverige, deriblant den kjente fysiker og Nobelpristøger Niels Bohr. I alle danske kirker ble det i dag lest et brev fra biskopene som fordømmer baseforfølgelsene.

Synkende moral blandt ubåtmannskapene i Nord-Norge. Fra Tromsø som er en av tyskernes viktigste ubåtbaser i Nord-Norge blir det meldt om tilføl til mytterlig nylig. Mannskapene viser ingen respekt for sine offiserer. Et russisk fly kastet for noen tid siden ned flygeblader til de tyske marssoldater, som leste dem, og siden dro ned til båtene og kastet sine offiserer i sjøen. 15-16 soldater ble arrestert.

Den italienske legasjon i Helsinki har erklært at den stiller seg på kong Viktor Emmanuel's side og anerkjenner matrikalk Badoglio's regjering.